

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ต้องการศึกษาเรื่อง ปัญหาเรื่องความชอบธรรมของการค่อแพง กล่าวคือ การค่อแพงที่ชอบธรรมใดจะค่อองอาจหลักการ และเหตุผลแบบใดใคใบบาง และการอาจเหตุผลเหล่านั้นสมเหตุสมผลในตัวเองหรือไม่ และการอาจเหตุผลจะอาจสนับสนุนการค่อแพงใคทุกกรณีหรือไม่

จากการวิจัยพบว่า ไคมีนักวิจารณ์การค่อแพงอยู่ 2 พวกใหญ่ๆ คือ

1. การค่อแพง คือ การกระทำที่ชอบธรรม
2. การค่อแพง คือ การกระทำที่ไม่ชอบธรรม

ทั้งสองพวกต่างพยายามหาเหตุผลต่างๆ เพื่อสนับสนุนความคิดของพวกตนเอง และพวกแรกมักจะอาจเหตุผลจากหลักการต่างๆกัน หลักกฎเบืองบน, หลักความยุติธรรมแห่งกฎหมาย หลักประโยชน์นิยม เป็นต้น แต่พวกแรกจะหาหลักการต่างๆมาสนับสนุนความคิดของตนเองอย่างมาก แต่ไคไคหมายความว่า การกระทำของพวกเราจะต้องไครับความเมตตาจากรัฐทุกครั้งไปและถึงแม้การกระทำของพวกเราจะถูกค่อองในบางครั้ง แต่ไคไคหมายความว่า การอาจเหตุผลที่พวกเราออกมาสนับสนุนต้องสมเหตุสมผลทุกกรณีของการค่อแพง เพราะในบางครั้งการค่อแพงอย่างหนึ่งค่อองอาศัยหลักประโยชน์นิยม ส่วนการค่อแพงอีกอย่างอาจใช้หลักกฎเบืองบน จากตัวอย่างนี้ขอท่นจะพิจารณาหลายประการ คือ พวกที่ขอมรับการอาจเหตุผลอย่างแรก ไคหลักการพื้นฐานแล้วจะไคหลักการพื้นฐานของพวกหลังเสมอ เช่น ความคิดของเบนธัม ซึ่งเป็นนักปรัชญาคนสำคัญคนหนึ่งของลัทธิประโยชน์นิยม ท่นไคเห็นควยกับหลักการพื้นฐานของพวกกฎเบืองบน เพราะหลักการดังกล่าวนั้นยังแผ่งไคซึ่งความลึกลับ และเป็นนามธรรมจนเกินไป และไคไม่สามารถจะตีความหมายไคตรงกันไค และไคไม่สามารถหาหลักฐานมาพิสูจน์ให้เห็นจริงไคในแง่ของรูปธรรม ดังนั้นลัทธิประโยชน์นิยมจึงไคถือค่อำเนิคมาจากการค่อค่านหลักกฎเบืองบน ส่วนการอาจเหตุผลไคใช้หลักความยุติธรรมของลัทธิประโยชน์นิยมก็ไคว่าจะไคมีปัญหา นักปรัชญาส่วนใหญ่พบว่า แม้หลักการนี้จะทำให้เป็นจริงไคแต่ทำไคเฉพาะในทางทฤษฎีเท่านั้น ไคไม่สามารถที่จะทำไคจริงในทางปฏิบัติ และปัญหาที่พวกนี้ถูก

โตเต็มที่โดยส่วนใหญ่โตแก่ ปัญหาการกระจายความสุขที่ยุติธรรม, ปัญหาการกำหนดความสุข, ปัญหาความแน่นอนของเกณฑ์การตัดสิน, ปัญหาปริมาณและคุณภาพของความสุข และอื่นๆ

นอกจากปัญหาลึกลับแล้ว ยังพบว่าการถือแห่งเป็นการกระทำเกินเลขชอบเขตกฎหมายกำหนด นั่นคือ การถือแห่ง คือ การกระทำที่เป็นวิธีการสุดท้ายและไม่ใคร่กระทำโดยผ่านสภาผู้แทน ดังนั้น การกระทำนั้นจึงถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และถือว่าเป็นการกระทำแบบผิดกฎหมาย ฉะนั้น ถ้ารัฐเปิดโอกาสให้มีการต่อต้านกฎหมายอย่างผิดกฎหมายใดแล้ว กฎหมายซึ่งคนส่วนใหญ่ในรัฐถือว่าเป็นหลักประกันแห่งเสรีภาพ ตลอดจนเป็นหลักประกันความยุติธรรมในสังคมก็จะต้องปลาสนาการไปอย่างแน่นอน พวกเราขอเรียกร้องว่าสังคมในระบอบประชาธิปไตยให้ออกโอกาสและคุ้มครองผู้ที่ต่อต้าน หรือประท้วงอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และการต่อต้านนั้นควรเป็นไปเพื่อสร้างสรรค์ไม่ใช่เป็นการทำลายฝ่ายหนึ่งให้ย่อยยับลงไป และการกระทำดังกล่าวไม่ควรจะเป็นการข่มขู่อีกฝ่ายหนึ่งไม่ให้ออกโอกาสเลือกการกระทำของตนเอง ที่สำคัญที่สุดคือ การตกลงกันโดยสันติวิธี แม้นักถือแห่งจะพยายามแสดงว่าเป็นการกระทำที่ก่อปรไปด้วยหลักการที่ตนเองถือว่าถูกต้อง และขอความเมตตาจากประชาชน แต่พวกเขาก็มิได้ทำตามคติกาที่โลกตกลงกันไว้ แม้หลักการของพวกเขาในบางกรณีจะถูกต้อง แต่วิธีการที่พวกเขานำมาใช้จะไม่ถูกต้อง

อีกประการหนึ่งที่โคพบเห็นจากการวิจัย คือ ปัญหาของการนิยามคำว่า " การถือแห่ง " นักวิจารณ์เรื่องนี้ต่างพยายามจะหาคำนิยาม หรือคุณธรรมชาติที่แท้จริงของการถือแห่งนี้ โดยเชื่อว่า ถ้าการถือแห่งกระทำใดก็ตามนิยามแล้วน่าจะชอบธรรมใด แต่สิ่งที่พวกเขาได้รับนั้นยังหาข้อยุติไม่ได้ เพราะว่า การกระทำบางอย่างไม่สามารถจัดเข้าในนิยามนั้นได้เลย กล่าวคือ การต่อต้านหรือการกระทำที่เป็นไปเพื่อลบล้างกฎหมาย, นโยบาย และมติต่างๆของรัฐ ที่พวกเขาเห็นว่าไม่ยุติธรรมบางอย่าง แม้จะอ้างหลักความชอบธรรมจากหลักการต่างๆที่กล่าวมาแล้วก็ไม่อาจจัดเข้าตามนิยามนั้นได้ ฉะนั้น ความพยายามในการหาคำนิยามการถือแห่งว่าเป็นการกระทำที่ชอบธรรมโดยอาศัยหลักการอื่นๆจึงเป็นไปได้ในทางทฤษฎี แต่ในทางปฏิบัติยังหาข้อยุติได้ไม่ชัดเจนนัก นอกจากนั้น แม้นักวิจารณ์จะให้คำนิยามว่า การถือแห่ง คือ การกระทำที่ตรงแสดงต่อที่สาธารณะ (เปิดเผย), ไม่ใช่ความรุนแรง, และต้องเกิดจากมโนธรรม เป็นต้น แต่การนิยามนี้กว้างเกินไป และสามารถที่จะนำคำนิยามเหล่านั้นมาใช้กับการกระทำอย่างอื่นๆได้อีกมากมาย เช่น การปฏิวัติไม่ต้องการใช้ความรุนแรง แม้การถือแห่งจะไม่ยอมรับว่าการกระทำที่รุนแรงเป็นปัจจัย

ควรพิจารณากรณีอื่นด้วย
เช่น การถือแห่งที่ผิดกฎหมาย
หรือกรณีอื่น

หนึ่งของการกระทำ แต่ในบางกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงก็พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ความรุนแรงในบางกรณีนี้อาจชอบธรรมได้ และความดีความงามที่ปรากฏที่นั่นก็น่าชื่นชมยิ่ง ก็ เฮอเบิร์ต มาร์คูส (Herbert Marcuse) ฉะนั้น การกระทำบางอย่างอาจถือว่าการก่อแพ่งได้ แต่ไม่ได้นิยามความว่าการกระทำนั้นต้องบรรลุผลตามความต้องการเสมอ

การก่อแพ่งนอกจากจะมีปัญหาดังกล่าวแล้ว ยังถือว่ามี ความเกี่ยวข้องกับปัญหาในระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก กล่าวคือ มีบางคนเชื่อว่าการก่อแพ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาซึ่งความเป็นประชาธิปไตย แต่จากการวิจัยพบว่า การก่อแพ่งไม่ได้เป็นปัจจัยที่สำคัญ หรือเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อระบอบการปกครองแบบนี้เลย เพราะประเทศที่เรียกตัวเองว่าประชาธิปไตยส่วนใหญ่ได้ประชาธิปไตยมาโดยวิธีการปฏิวัติบ้าง, สงครามโลกบ้าง ซอนสามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ในหลายๆ ประเทศ เช่น การโค่นล้มของความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย และการเกิดเหตุการณ์หรือเหตุการณ์แห่งสิทธิมนุษยชน โค่นล้มจากผลของสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นต้น นอกจากนี้ ถ้าเรายอมรับหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตยแล้ว การก่อแพ่งไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้เลย เพราะหลักการประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน เชื่อว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล เมื่อทุกคนเป็นคนที่มีเหตุผล ผู้ถูกเลือกใหม่มาเป็นตัวแทนของมนุษย์ที่มีเหตุผลต้องถือว่าเป็นผู้ที่มีเหตุผลที่ดี และถ้าผู้ถูกเลือกมีเหตุผลที่ดี การกระทำของพวกเขาจะต้องดีและมีเหตุผล ฉะนั้น การต่อต้านสิ่งที่มีเหตุผลจึงน่าจะไม่ได้ถูกต้อง และการก่อแพ่งจึงถือเสมือนว่าเป็นการกระทำที่ต่อต้านการต่อต้านสิ่งที่มีเหตุผล ดังนั้นการก่อแพ่งไม่ว่าจะอ้างหลักการใดๆ ย่อมจะไม่ชอบธรรมได้เสมอ

ไม่ชอบธรรม แต่ควรใช้ความรุนแรงเพื่อสิทธิมนุษยชนได้

กล่าวโดยสรุป การก่อแพ่งไม่ว่าจะเป็นแบบใดก็ตาม หรืออ้างเหตุผลเพื่อสนับสนุนการกระทำของพวกเขาเองยังมีข้อพิสูจน์ได้เสมอว่า การกระทำของพวกเขาไม่ชอบธรรมและเหตุผลที่พวกเขานำมาอ้างนั้นยังไม่เป็นเงื่อนไขจำเป็นแต่อย่างใดต่อการกระทำนั้น และที่สำคัญที่สุด ก็ยังหาเหตุผลแบบเดียวกันมาสนับสนุนการก่อแพ่งทุกกรณีไม่ได้ นั่นคือ การก่อแพ่งที่เกิดขึ้นยังไม่มีเหตุผลแบบเดียวกันที่สามารถจัดได้ว่าเป็นแก่นรวมในการตัดสินความชอบธรรมของการก่อแพ่งได้เลย

ขอเสนอแนะ

การวิจัยนี้พบว่า นอกจากปัญหาเรื่องความชอบธรรมของการถือแหงแล้ว ยังมีปัญหาที่น่าจะไดศึกษาต่อไปอีกหลายปัญหา ซึ่งจะขอเสนอไว้ดังต่อไปนี้

ก. ปัญหาเรื่องการนิยามคำว่า " การถือแหง " ปัญหาในนิพนธ์วิจารณ์วิทยารณพชายามหาวิทการถือแหงโดยทั่วไปควรจะมีลักษณะอย่างไร และลักษณะอย่างไรจึงจะทำให้การถือแหงเป็นการกระทำที่ชอบธรรมได้

ข. ปัญหาเรื่องการถือแหงควรได้รับการปฏิบัติจากรัฐอย่างไร ปัญหาในนิพนธ์คำตอบอยู่ที่ 2 พวก พวกแรกเชื่อว่า รัฐควรเคารพสิทธิของพวกถือแหง ส่วนพวกหลัง เชื่อว่า รัฐไม่ควรเคารพสิทธิของพวกถือแหง

ค. ปัญหาเรื่องการลงโทษผู้ถือแหง คือ ปัญหาที่ว่าผู้ถือแหงควรถูกลงโทษหรือได้รับการอภัยโทษจากรัฐหรือกฎหมายหรือไม่ ถ้ามมีการลงโทษควรจะใช้โทษเท่ากับ หรือรุนแรง หรือน้อยกว่า พวกที่ละเมิดกฎหมายที่ไม่หวังจะเปลี่ยนแปลงกฎหมาย (พวกที่มีความผิดแบบธรรมดา เช่น พวกลักขโมย, พวกข่มขืนกระทำชำเรา, พวกก่อการไม่สงบในประเทศ และอื่นๆ)

ง. ปัญหาถือแหงในทรรศนะของ ดร.มาร์ติน ลูเธอร์ คิงส์ และ มหาตมะกานธี

จ. ปัญหาการถือแหงกับการใช้ความรุนแรงของทรศนะใดทรศนะหนึ่ง เช่น การถือแหงกับการใช้ความรุนแรงตามทรศนะของ เซอร์เบิร์ต มาร์คส์ เป็นต้น

ฉ. ปัญหาการถือแหงกับการปฏิวัติ และสังครามแบบสันติ ปัญหาในนิพนธ์ว่าน่าจะได้ศึกษาต่อไป เพราะวาดาสังคมเกิดความไม่ยุติธรรมอย่างรุนแรง ควรจะใช้การกระทำใดเข้าตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น และวิธีการใดควรจะใช้ดีที่สุด และชอบธรรมที่สุด เมื่อการกระทำนั้นชอบธรรมแล้วควรจะอ้างจากหลักการใด หรือจากหลักเหตุผลอะไร และเกณฑ์เหล่านั้นจะเป็นเกณฑ์รวมในการตัดสินหรือไม่เพียงไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิมลวรรณศิริ, ธีรพงษ์ ธีรพงษ์
วิมลวรรณศิริ, ธีรพงษ์ ธีรพงษ์